

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

330. Quid hac in parte dicendum de excommunicato excommunicatione
minore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

Rulliter, quamprimum petere absolutionem & dispensationem, & interim consentire, & Pralataram recipere. Garc. loc. cit. n. 71. Peyr. loc. cit. n. 6. Suar. loc. cit. n. 31. Sa. V. excommunicatio. n. 30.

Questio 328. A quo petenda haec dispensatio?

Respondeo: ab eo, qui potest non tantum absolvere ab excommunicatione (absolutè enim non tollit nullitates præcedentes) sed etiam nullitates antecedentes sanare, vel Pralataram immediate conferre independenter à tertii eligentis vel præsentantis, vel conferentis consensu, ita ut talis dispensatio reipæ sit nova beneficii institutio seu collatio. Garc. n. 74. Suar. num. 34. Sanch. loc. cit. dub. 10. n. 16. Pass. n. 456. Quemadmodum, quia Prati regularium in aliquibus casibus inferiores quasdam Pralaturas conferre possunt, poterunt cum excommunicato absoluto dispensare, ut is ob excommunicationem nulliter electus retineat Pralataram. Pass. n. 458. Econtra quia Episcopus, dum obviento beneficio pender ab electione, præsentatione vel collatione etiam inferiorum, quibus præjudicare non potest, non potest illud se solo conferre; hinc inquam non potest etiam sine dictorum inferiorum consensu cum tali excommunicato nulliter electo jam absoluto dispensare, ut beneficium retineat, nisi postquam eligentes illi, vel præsentantes scienter excommunicatum jure eligendi vel præsentandi sint privati notoriè, & per declarationem, & ita ad eum devoluta sit independenter ab eorum consensu collatio istius beneficii. Ante hanc enim privationem poterunt & debent isti Electores & præsentatores de novo eligere, vel præsentare talem excommunicatum jam absolvatum. Idem applica Episcopo, dum hic scienter excommunicato, quem ipse absolvere nequit, contulit beneficium, ut nimur is cum eo jam absoluto dispensare posse, antequam notoriè & declarative privatus sit jure eligandi. Pass. n. 456. Suar. loc. cit. num. 36. Garc. num. 37.

Questio 329. Qualiter nihilominus liquidanda sit responsio ad quest. hujus §. primam.

Respondeo: ut non teneat primò, si excommunication fuerit nulla, adeoque ubi id probatum fuerit, sustinebitur electio vel collatio. Suar. loc. cit. n. 33. Barb. ad c. postulatis, n. 19. Garc. p. 7. c. 13. Sayr. l. 2. c. 5. n. 10. Pass. n. 459.

2. Secundò ut superveniens electioni, vel collationi excommunicatione non vietit illam, nec irritet securam acceptationem Bullarum, & sumptionem possessionis beneficii, modò per acceptationem illam & sumptionem possessionis jus novum non acquiratur (uti regulariter loquendo non sit, cum possessione sit potius quid facti quam juris. Abb. in c. veritatis. de dolo & coniunctac. n. 42. Garc. n. 89. Barb. loc. cit. n. 26. & acceptatio etiam non sit acquisitione juris, sed juris acquisitione receptio. Pass. n. 467.) Barb. loc. cit. n. 21. Garc. n. 35. circa Gomez. Ugol. Gonaz. ad reg. 8. cancel. Gl. 58. n. 26. Suar. loc. cit. n. 15. Pass. n. 461. Rebuff. l. c. n. 124. Sanch. loc. cit. n. 13. Sayr. loc. cit. n. 11. Unde etiam si optio fiat finenovi tituli acquisitione, nimur quod præbendam temporalē, & solā temporalitatē, optabit validè. Rota decis. §. de concess. præv. in novis, &

decis. 8. de sententia excom. in antiquis apud Pass. n. 466. & Garc. loc. cit. num. 48, fecis ubi optando mutatur titulus v. g. dum portionarius optat Canonicum, & dimidius portionarius integrum portionem. Suar. loc. cit. n. 19. Garc. n. 51. Rota cit. decis. 5. ut etiam invalidè fit acceptatio, & acceptio possessionis, dum per eam acquiritur jus novum. Navar. in c. si quando. de rescrip. excep. 10. n. 9. Covar. Sanch. Sayr. apud Pass. n. 463. quemadmodum acceptatio habet vim acquisitionis, si statutus est alicui terminus ad acceptandum. c. si quis absenti. de prob. Suar. loc. cit. num. 18. Vide hic Pass. cit. c. 25. n. 464. An autem, & qualiter peccet excommunicatus acceptando & sumendo possessionem, etiam dum per eam jus novum non acquiritur, quando ad eam non necessitatatur, aut per eum stat, quod minus prius absolvatur, vide apud Garc. cit. c. 13. n. 47. Pass. 467.

3. Tertiò: ut non teneat, si excommunicatione fuerit post legitimam appellationem tempore pendente appellationis, haec enim excommunicatione nulla est propter defectum suspensa ad hoc jurisdictionis ad c. postulatis. Rebuff. n. 71. Barb. loc. cit. n. 23. Covar. loc. cit. n. 5. Contrarium est, si quis post excommunicationem prius appellans electus fuerit, appellatio enim interposita post censuram illam non suspendit. c. pastoralis. de appell. & c. is cui. de sententia excom. ibid. DD. communiter contra Lavor. variar. Elucub. tr. 4. c. 16. n. 87.

4. Quartò: ut non teneat, dum Papa confert beneficium cum clausula: à quibusvis apponi solitā in literis Apostolicis. Barb. ad c. postulatis. num. 25. ibid. Rebuff. n. 67. Garc. loc. cit. n. 50. Sanch. loc. cit. n. 14. Sayr. loc. cit. c. 4. n. 6. & 12. licet autem dicta clausula, dum provisio facta in forma commissaria, & forma dignum operetur validitatem impetracionis literarum, impetrans tamen ut validè obtineat beneficium, deber priusquam fiat collatio, absolvī à commissario. Garc. loc. cit. n. 62. Pass. n. 470. Item licet vi illius impetrans absolvatur ab excommunicatione Bullæ cœna. Garc. n. 67. non tamen ab excommunicatione incuria ob hæresin. Garc. ibid. Felin. & Covar. in c. alma Mater. Ac denique per dictam clausulam positam in literis Legatorum, vel etiam Episcoporum, non absolvatur impetrans nisi ab excommunicatione, à qua ipsi possunt absolvere. Garc. n. 71. Pass. n. 471. qui etiam remittit ad Rebuff. loc. cit. num. 67. Garc. n. 50. Sanch. n. 14. & alios, ut videatur, qualiter dicta clausula non faveat infidelibus, & irregularibus.

Questio 330. Quid hac in re dicendum de excommunicatis excommunicatione minore?

Respondeo primò: illum esse ineligibilem ad beneficia non simplicia. c. si celebrat de celer. excom. Gl. ibi V. scienter. Pass. cit. c. 25. n. 473. contra Abb. ad cit. c. si celebrat. n. 8. Lavor. de elect. c. 16. n. 92. quia per talem electionem deputatur ad ea, quæ tali excommunicato sunt prohibita exerceri. Comprehendi etiam cit. c. collationem & præsentationem censer Suar. de Cens. d. 24. s. 2. n. 21. in quam sententiam inclinat Pass. loc. cit.

2. Respondeo secundò: Electionem talis excommunicati ad talia beneficia esse, non ipso jure irritam, sed solum irritandam, eò quod textus plus non dicat, quam esse irritandam, & leges pecunia-

pœnales non sint extendenda; præterea electus ad beneficium curatum directe & primò eligatur ad sacramenta conferenda (quod non est prohibitum excommunicato excommunicatione minore) & minus principaliter ad ea recipienda, quatenus nimurum, ut sacramenta quædam ministret aliis, necesse est eum aliquando sacramenta recipere. Sanch. loc. cit. dub. 13. Barb. in c. si celebrat. Sayr. l. 2. c. 22. n. 23. Peyr. cit. q. 2. c. 2. n. 22. Suar. l. ult. cit. n. 21. Pass. n. 475. contra Garc. p. 7. c. 13. n. 27. Covar. in c. alma Mater. §. 8. n. 3. Ugol. tr. 3. c. 6. n. 3. peccare nihilominus mortaliter tam eligentes eligendo, quæm electum talem consentiendo electioni, ait Pass. loc. cit.

3. Respondeo tertio: talem excommunicatum non esse ineligibilem ad beneficia simplicia; ed quod textus dicat electionem talis excommunicati irritandam, quia eligitur ad ea, quæ ei sunt interdicta; jam vero eligitur quis ad beneficia simplicia per se loquendo, ut orationes & laudes Deo per solvatur, & non ad aliquid, quod per se postulet receptionem alicujus sacramenti, ita ut vi beneficij simplicis non teneatur beneficiatus recipere sacramenta. Barb. ad cit. c. celebrat. n. 3. Pass. n. 474. Sigism. à Bonon. dub. 65. n. 1. Lavor. cit. c. 19. nu. 9. (qui etiam hinc deducit, eligi posse talem ad diffinitoriacum, ed quod licet hic sit officium curatum, dum diffinitores integrantes capitulum habent jurisdictionem spiritualem ligandi & solvendi, non ordinetur tamen ad conferenda sacramenta, & potestatem Ordinis exercendam) contra Suar. loc. cit. n. 25.

4. Respondeo quartò: si tam electores quæm eligendus probabiliter ignorant excommunicationem, electio talis ad beneficia non simplicia non est irritanda. Host. p. 5. tit. de cler. excom. §. qualiter puniantur in fine. Sylv. V. excommunicatio. 4. n. 4. Peyr. loc. cit. n. 23. Pass. n. 476. contra Garc. loc. cit. num. 20. lex enim pœnalis puniens scienter agentes (uti facit cit. c. si celebrat) non extenderit ad ignorantibus. Tiraquel. de pœnis temperand. c. c. 14. n. 7. five verò soli Electores, five solus eligendus ignoret probabiliter excommunicationem talen minorem, cassanda est electio. quia existente scientiâ vel apud electores, vel apud electum hic verè dicitur scienter electus. Garc. n. 27, referens plures alias, Sa V. excommunicatio. nu. 33. Reginald. l. 32. tr. 1. n. 143. Sigism. dub. 65. num. 3. & alii, quos refert & sequitur Pass. loc. cit. contra Peyr. n. 23. & Hostiens. loc. cit. qui id negat de causa, in quo soli eligendo nota est sua excommunicatio.

Quæstio 331. An & qualiter suspensus sit ineligibilis vel impromovibilis ad Prelaturas Ecclesiasticas, & beneficia?

1. R Espondeo per partes, cum suspensio respettu ministeriorum, à quibus quis suspenditur, sit multiplex. Primò suspensio simpliciter seu ab omni officio & beneficio, hoc est privatus omnii administratione Ecclesiastica, five temporalis ea sit (conveniens ratione beneficii, ut est perceptio fructuum temporalium beneficii & dispositio de iis) five spiritualis, est ineligibilis ad beneficia & dignitates Ecclesiasticas, constat ex c. cum dilectus, de consuetud. & c. cum bona, de et. & qual. Verumque id est, five sit denunciatus, five non, five notorius five occutus; five suspensus à jure, five

ab homine. Pass. loc. cit. num. 478. cum communi.

2. Secundò: suspensus ab officio simpliciter hoc est privatus exercitio utriusque potestatis, Ordinis nimurum & jurisdictionis in totum, hoc est omnium Ordinum, & omnis jurisdictionis est ineligibilis ad omne novum beneficium curatum; ineligibilis enim quis est ad illud, quod prohibetur exercere; jam vero ad beneficium curatum, utpote quod datur proper officium curæ animarum, spectat, exercere saltem potestatem jurisdictionis, quod tali prohibitum est, Pass. nu. 482. cum communi & certa.

3. Tertiò: taliter suspensus ab officio simpliciter est quoque ineligibilis ad quavis beneficia simplicia, etiam quibus aliud officium annexum non est, quam recitatio horarum. Etiamque enim talis non prohibetur inservire missa, divinis officiis interesse, horas cum aliis cantare in choro, faceréque ea, qua laicus permittuntur. Abb. ad c. 2. de cler. excom. num. 7. Sayr. l. 4. c. 5. nu. 42. &c. (sed & si beneficiatus aut in sacris est, teneatur recitare horas, cum suspensio sit pœna, quæ non fert punitio immunitatem. Sayr. loc. cit. n. 9. citans Ugol. &c.) sicut enim talis non potest exercere actus Ordinum minorum, ut minister ab Ecclesia ad eos exercendos ordinatus; ita etiam non potest ut minister & officialis Ecclesiarum, ab ea ad hoc deputatus, & beneficiatus, recitare horas, aliisque orationes, utpote per suspensionem talem omnii spirituali administratione, & ministerio, adeoque & hoc honore ministri publici & Ecclesiastici ad laudandum per recitationem horarum Deum deputati privatus. Atque ita taliter suspensus ab officio, licet non suspendatur à beneficio, quod habet, est tamen inhabilis ad omne novum beneficium acquirendum. Pass. n. 485. citans Garc. loc. cit. c. 14. n. 1. Suar. loc. cit. d. 26. f. 3. Sanch. loc. cit. dub. 15. Azor. Paris. & alios.

4. Quartò: suspensus tantum ab officio aliquo particulari, seu partialiter, potest eligi ad beneficium super alio officio fundatum, quod suspensus non est prohibitus exercere, v. g. suspensus ab officio Cantoris potest eligi ad beneficium parochiale. Garc. loc. cit. c. 14. n. 52. Pass. n. 483. Innoc. in c. cum dilectus, de consuetud. n. 4.

5. Quintò licet suspensus ab Ordine etiam simpliciter, non sit per hoc suspensus ab usu jurisdictionis, five ea temporalis sit, qualis est beneficiatus ad administranda temporalia, fructus nimurum temporales beneficij, five spiritualis, qualis est Prælatorum in gubernatione spirituali subditorum. D. Thom. in 4. dist. 18. q. 2. a. 2. Sayr. de cens. l. 4. c. 5. n. 6. & apud illum Tolet. Ugol. Felin. est tamen ineligibilis ad novum beneficium curatum (maximè prælaturam) habens annexum usum Ordinis. Peyr. in pral. q. 2. c. 5. n. 29. Pass. n. 486. fecus est de beneficio non habente annexum usum Ordinis, & supponente solam primam tonsuram. Sayr. loc. cit. Pass. num. 488. ubi etiam ait: suspensum ab Ordine non esse suspensum ab Episcopatu, ed quod nomine Ordinis in suspensione ab Ordine intelligatur solùm septem Ordines alii.

6. Suspensus ab Ordine particulari, v. g. diaconatu, non est inhabilis ad beneficium, quod non requirit usum illius Ordinis, sed alterius non prohibitum ab eo exerceri, v. g. ad beneficium subdiaconale; potest enim suspensus à diaconatu tantum fungi officio subdiaconi. Sayr. l. cit. n. 29. Pass.